

I.E.S. RICARDO MELLA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

HISTORIA DE ESPAÑA

CURSO: 2º BACHARELATO

DEPARTAMENTO DE GEOGRAFÍA E HISTORIA

CURSO ACADÉMICO: 2022_2023

ÍNDICE

CONTIDOS

ÍNDICE	2
1. INTRODUCCIÓN	3
1.1. A MATERIA DE HISTORIA DE ESPAÑA	3
1.2. CONTEXTO ESCOLAR	4
1.3. PROFESORADO DO DEPARTAMENTO E PLAN DE TRABAJO	4
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE	5
2.1. AS COMPETENCIAS CLAVE EN XEOGRAFÍA E HISTORIA	5
2.2. CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DOS PERFÍS COMPETENCIAIS	7
3. OBXECTIVOS DO CURSO	34
4. CONCRECCIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES	34
4.1. CONTIDOS	34
4.2. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE DOS SEGUINTE ASPECTOS: TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN, COMPETENCIAS CLAVE E PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	37
5. CONCRECCIÓN METODOLÓXICAS	56
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN UTILIZAR	56
7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN E A CUALIFICACIÓN	57
7.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN	57
7.2. PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	66
7.3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	66
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE	67
9. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUCENCIA DOS SEUS RESULTADOS	68
10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	69
11. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS	69
12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS	69
13. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓN DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA	70

1. INTRODUCCIÓN

1.1. A MATERIA DE HISTORIA DE ESPAÑA

O estudo da historia de España é esencial para o coñecemento e comprensión non só do noso pasado senón tamén do mundo actual. Non menos importante é o carácter formativo da materia de Historia de España, xa que desenvolve capacidades e técnicas intelectuais propias do pensamento abstracto e formal, tales como a observación, a análise, a interpretación, a capacidade de comprensión e o sentido crítico. Por outra banda, a historia contribúe decisivamente á formación de cidadáns e cidadás responsables, conscientes dos seus dereitos e das súas obrigas, así como da herdanza recibida e do seu compromiso coas xeracións futuras.

Historia de España de segundo curso de bacharelato pretende ofrecer unha visión de conxunto dos procesos históricos fundamentais dos territorios que configuran o actual Estado español, prestando, cando cumpra, unha especial atención a Galicia, pero sen esquecer por iso a súa pluralidade interna e a súa pertenza a outros ámbitos máis amplos, coma o europeo e o iberoamericano. Neste sentido, a materia recolle, na análise dos procesos históricos, tanto os aspectos compartidos como os diferenciais.

Concibida como materia común para todas as modalidades de bacharelato, ofrécelles aos alumnos e ás alumnas que chegan á vida adulta a posibilidade de coñeceren a historia de España de xeito continuo e sistemático. Na distribución cronolóxica dos contidos outórgaselle unha maior importancia ao coñecemento da historia contemporánea, sen renunciar por iso aos referidos ás etapas anteriores, pois en grande medida a pluralidade da España actual só é comprensible se nos remontamos a procesos e feitos que teñen a súa orixe nun pasado remoto. Deste xeito dedícase un primeiro bloque aos comezos da nosa historia, desde os primeiros humanos á monarquía visigoda; o segundo refírese á Idade Media, desde a conquista musulmá da Península; os dous seguintes estudan a Idade Moderna, ata as vésperas da Revolución Francesa; e os oito restantes a Idade Contemporánea.

A través do estudo da Historia de España, o alumnado deberá adquirir determinados valores e hábitos de comportamento, como a actitude crítica cara ás fontes, o recoñecemento da diversidade de España ou a valoración do patrimonio cultural e histórico recibido. Así mesmo, tal estudo deberá contribuír a fomentar unha especial sensibilidade cara á sociedade do presente e a súa problemática, que anime a adoptar unha actitude responsable e solidaria coa defensa da liberdade, a igualdade de entre homes e mulleres, os dereitos humanos, a non-discriminación e os valores democráticos.

A materia é rica en achegas ao coñecemento competencial. As competencias clave sociais e cívicas, e de conciencia e expresións culturais reciben un tratamento moi específico relacionado cos contidos que son propios da historia de España. Ademais, as competencias lingüística, dixital e de aprender a aprender están presentes de maneira

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

constante na súa vertente máis instrumental, e deben impregnar todo o que sexa posible o desenvolvemento curricular da materia. O traballo competencial matemático e en ciencias e tecnoloxía trátase de xeito puntual. A competencia clave de sentido de iniciativa e espírito emprendedor debe estar moi presente nas vertentes máis instrumentais da materia.

O tratamento metodolóxico da materia débese axustar ao nivel competencial inicial do alumnado, respectando os ritmos e os estilos de aprendizaxe, e tendo en conta a atención á diversidade. A materia de Historia de España permite desenvolver metodoloxías activas, nas que o traballo individual e cooperativo estean permanentemente presentes, con elaboración de diferentes tipos de materiais, integrando de xeito especial as tecnoloxías da información e da comunicación.

1.2. CONTEXTO ESCOLAR

O IES Ricardo Mella está localizado en Vigo, na parroquia de Lavadores, na zona do Meixoeiro.

Cunha ampla oferta formativa en Formación Profesional, a ESO conta soamente cunha liña, dúas en Bacharelato. O equipo humano do centro está conformado por máis de 100 profesores e uns 1600 alumnos e alumnas.

Á hora de elaborar esta programación tivemos en conta o contexto sociolóxico dos nosos alumnos, que proceden na súa maioría do entorno rural do instituto, de clase media e media-baixa.

1.3. PROFESORADO DO DEPARTAMENTO E PLAN DE TRABAJO

Durante o presente curso 2022/23 o Departamento está formado polo seguinte profesorado:

- ❖ **Laura Carpente Tielas**, con destino definitivo no centro. A cargo da xefatura do departamento e da titoría de 2ºH de Bacharelato, imparte as seguintes materias:
 - 4º ESO, Xeografía e Historia, 1 grupo
 - 1º de Bacharelato, Historia do Mundo Contemporáneo, 1 grupo
 - 2º de Bacharelato, Historia de España, 2 grupos
 - FPBA2, Comunicación e Sociedade II, 1 grupo
- ❖ **Carmen del Real Pavón**, ocupando en permuta unha praza con destino definitivo. A cargo da titoría do grupo da ESA, imparte as seguintes materias:
 - ESA, Comunicación e Sociedade (2 ámbitos: social e lingüístico), 1 grupo
 - 2º de Bacharelato, Xeografía, 1 grupo

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

- 2º de Bacharelato, Historia da Arte, 1 grupo

❖ **Héctor Novoa Pérez**, con destino provisional. Imparte as seguintes materias:

- 1º da ESO, Xeografía e Historia, 1 grupo
- 2º da ESO, Xeografía e Historia, 1 grupo
- 3º da ESO, Xeografía e Historia, 1 grupo
- 3º da ESO, Ámbito sociolingüístico, 1 grupo

Os membros do Departamento de Xeografía e Historia reuniranse cunha periodicidade, como mínimo ao mes, para coordinar a práctica docente, controlar o cumprimento da programación por trimestres, unir criterios respecto á elaboración das probas escritas e organizar as saídas previstas.

O profesorado dun mesmo nivel están permanentemente en contacto para coordinar a súa práctica diaria tanto nos contidos como nos materiais utilizados para a metodoloxía didáctica (vídeos, presentacións, textos..).

Dende o Departamento contemplamos a posibilidade de facer actividades conxuntas con outros seminarios de modo que a aprendizaxe, para os alumnos, sexa un proceso multidisciplinar.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

2.1. AS COMPETENCIAS CLAVE EN XEOGRAFÍA E HISTORIA

Na materia de Historia de España de 2º de Bacharelato contribúese ao desenvolvemento das competencias clave da seguinte maneira:

- **Competencia social e cívica (CSC).** A materia contribúe á empatía social a través do coñecemento das realidades e ideoloxías historicamente contextualizadas, ao tempo que a súa dimensión axiolóxica desenvolve o xuízo crítico e o diálogo na resolución de conflitos.
- **Competencia en conciencia e expresións culturais (CEC).** Esta competencia concrétese na nosa materia ao fomentar a sensibilidade cultural e a educación da mirada.
- **Aprender a aprender (CAA).** Entendida como *aprendizaxe autónoma*, exercitando a transformación da información en coñecemento por medio de métodos científicos.
- **Competencia do sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).** Promovida con actividades colaborativas de planificación, resolución e avaliación de traballos, e a elaboración autónoma do caderno de apuntes.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

- **Competencia de comunicación lingüística (CCL).** De relevancia por canto dificilmente se poden segregar procedementos comunicativos escritos e orais da produción intelectual, e moi salientable dentro das ciencias sociais, onde ten especial importancia o emprego de fontes e probas históricas no discurso interpretativo.
- **Competencia dixital (CD).** Tanto fin coma instrumento, ao integrar de maneira non anecdótica as ferramentas TICs no proceso de ensino e aprendizaxe, tanto no tratamento da información na rede como na confección de material polo alumnado.
- **Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).** Ademais da asunción das matemáticas como un tipo de linguaxe pola que se estruturan os mapas neuronais mediante relacións lóxicas, fomentando o pensamento abstracto e inferencial, as matemáticas teñen unha aplicación directa nas ciencias sociais na análise de gráficos, estatísticas e táboas de datos sobre distintos aspectos da realidade histórica.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2.2. CONCRECIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DOS PERFÍS COMPETENCIAIS

Os estándares de aprendizaxe avaliados que se consideran prioritarios no perfil competencial da materia de Historia de España organízanse do seguinte xeito:

Competencia	Estándares
CAA	4º-XHB1.1.1 - Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo.
	2º-HEB0.2.1 - Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos.
	2º-HEB0.3.1 - Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas.
	2º-HEB0.4.1 - Distingue o carácter das fontes históricas non só como información, senón tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as.
	2º-HEB1.1.4 - Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento.
	2º-HEB1.1.6 - Debuxa un mapa esquemático da Península Ibérica e delimita nel as áreas ibérica e celta.
	2º-HEB10.1.1 - Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30.
	2º-HEB10.1.2 - Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.
	2º-HEB10.2.4 - Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior.
	2º-HEB10.3.2 - Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.
	2º-HEB10.3.3 - Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB10.3.6	- Representa unha liña do tempo desde 1931 ata 1939, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB10.4.1	- Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.
2º-HEB11.1.1	- Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial.
2º-HEB11.1.2	- Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha.
2º-HEB11.1.7	- Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional.
2º-HEB12.3.1	- Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas.
2º-HEB12.3.2	- Comenta os feitos máis salientables do proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración.
2º-HEB12.3.5	- Representa unha liña do tempo desde 1975 ata os nosos días, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB2.1.2	- Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os relativos aos reinos cristiáns.
2º-HEB2.2.3	- Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.
2º-HEB2.2.4	- Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.
2º-HEB2.5.2	- Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición.
2º-HEB3.1.3	- Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.
2º-HEB3.2.1	- Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB3.2.3 - Analiza a política respecto a América no século XVI e as súas consecuencias para España, Europa e a poboación americana.
2º-HEB3.3.3 - Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias para a monarquía hispánica e para Europa.
2º-HEB3.3.4 - Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640.
2º-HEB3.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB3.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.
2º-HEB4.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB4.2.2 - Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns.
2º-HEB4.3.1 - Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior.
2º-HEB4.5.1 - Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.
2º-HEB5.2.1 - Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime.
2º-HEB5.2.2 - Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.
2º-HEB5.3.3 - Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB5.3.4 - Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués.
2º-HEB6.1.1 - Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais.
2º-HEB6.1.3 - Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB6.2.3 - Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II.
2º-HEB6.2.4 - Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.
2º-HEB6.3.1 - Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.
2º-HEB6.4.3 - Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.
2º-HEB6.5.1 - Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.
2º-HEB7.1.1 - Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas.
2º-HEB7.1.4 - Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB7.2.2 - Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.
2º-HEB7.3.1 - Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX.
2º-HEB8.1.2 - Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX.
2º-HEB8.2.4 - Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa.
2º-HEB8.2.5 - Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos.
2º-HEB8.2.7 - Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX.
2º-HEB9.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1902 ata 1931, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB9.1.3 - Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	HEB1.1.10 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.
	HEB1.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 250 a.C. ata 711 d.C., e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	HEB11.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
CD	2º-HEB0.1.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB10.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.
	2º-HEB11.2.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio durante o franquismo.
	2º-HEB2.5.2 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB3.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.
	2º-HEB5.5.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre Goya e elabora unha breve exposición sobre a súa visión da guerra.
	HEB1.1.10 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.
CCL	2º-HEB0.1.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB0.2.1 - Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos.
	2º-HEB1.1.1 - Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB1.1.3 - Describe os avances no coñecemento das técnicas metalúrxicas e explica as súas repercusións.
2º-HEB1.1.4 - Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento.
2º-HEB1.1.5 - Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana en relación coa influencia recibida dos indoeuropeos, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos.
2º-HEB1.1.7 - Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo.
2º-HEB1.1.8 - Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares.
2º-HEB1.1.9 - Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexa e a nobreza.
2º-HEB10.1.1 - Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30.
2º-HEB10.1.2 - Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.
2º-HEB10.2.1 - Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República.
2º-HEB10.2.2 - Especifica as características esenciais da Constitución de 1931.
2º-HEB10.2.3 - Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos.
2º-HEB10.2.4 - Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior.
2º-HEB10.2.5 - Describe as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución de Asturias de 1934.
2º-HEB10.2.6 - Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra.
2º-HEB10.3.1 - Especifica os antecedentes da Guerra Civil.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB10.3.2 - Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.
	2º-HEB10.3.3 - Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra.
	2º-HEB10.3.4 - Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra.
	2º-HEB10.3.5 - Sintetiza nun esquema as grandes fases da guerra, desde o punto de vista militar.
	2º-HEB10.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.
	2º-HEB11.1.1 - Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial.
	2º-HEB11.1.2 - Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha.
	2º-HEB11.1.3 - Explica a organización política do Estado franquista.
	2º-HEB11.1.4 - Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate da Guerra Civil ata 1959.
	2º-HEB11.1.5 - Explica as relacións exteriores, a evolución política e as transformacións económicas e sociais de España desde 1959 ata 1973.
	2º-HEB11.1.6 - Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973.
	2º-HEB11.1.7 - Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional.
	2º-HEB11.1.8 - Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país.
	2º-HEB11.1.9 - Describe as transformacións que experimenta a sociedade española durante os anos do franquismo, así como as súas causas.
	2º-HEB11.2.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

durante o franquismo.

2º-HEB12.1.1 - Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha.

2º-HEB12.1.2 - Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición.

2º-HEB12.1.3 - Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc.

2º-HEB12.1.4 - Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa.

2º-HEB12.2.1 - Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais.

2º-HEB12.2.2 - Describe como se estableceron as preautonomías de Cataluña e o País Vasco.

2º-HEB12.3.1 - Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas.

2º-HEB12.3.2 - Comenta os feitos máis salientables do proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración.

2º-HEB12.3.3 - Analiza a evolución económica e social de España desde a segunda crise do petróleo en 1979 ata o comezo da crise financeira mundial de 2008.

2º-HEB12.3.4 - Analiza o impacto da ameaza terrorista sobre a normalización democrática de España, describe a xénese e evolución das organizacións terroristas que actuaron desde a transición democrática ata os nosos días (ETA, GRAPO, etc.) e reflexiona sobre outros temas relacionados: a cidadanía ameazada, os movementos asociativos de vítimas, a mediación en conflitos, etc.

2º-HEB12.4.1 - Explica a posición e o papel da España actual na Unión Europea e no mundo.

2º-HEB2.1.1 - Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB2.1.3 - Describe a evolución política de Al-Andalus.
2º-HEB2.1.4 - Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.
2º-HEB2.2.1 - Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media.
2º-HEB2.2.2 - Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións.
2º-HEB2.2.3 - Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.
2º-HEB2.2.4 - Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.
2º-HEB2.3.1 - Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media.
2º-HEB2.4.1 - Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.
2º-HEB2.5.1 - Describe o labor dos centros de tradución.
2º-HEB2.5.2 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición.
2º-HEB3.1.1 - Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado.
2º-HEB3.1.2 - Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492.
2º-HEB3.1.3 - Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.
2º-HEB3.2.1 - Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.
2º-HEB3.2.2 - Explica a expansión colonial en América e no Pacífico durante o século XVI.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB3.2.3 - Analiza a política respecto a América no século XVI e as súas consecuencias para España, Europa e a poboación americana.
2º-HEB3.3.1 - Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía.
2º-HEB3.3.2 - Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares.
2º-HEB3.3.3 - Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias para a monarquía hispánica e para Europa.
2º-HEB3.3.4 - Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640.
2º-HEB3.3.5 - Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias.
2º-HEB3.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.
2º-HEB4.1.1 - Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos bandos en conflito.
2º-HEB4.1.3 - Detalla as características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht e o papel de España nela.
2º-HEB4.2.1 - Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico.
2º-HEB4.2.2 - Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns.
2º-HEB4.2.3 - Explica as medidas que adoptaron ou proxectaron os primeiros Borbóns para sanear a Facenda Real.
2º-HEB4.2.4 - Describe as relacións Igrexa-Estado e as causas da expulsión dos xesuítas.
2º-HEB4.3.1 - Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior.
2º-HEB4.3.2 - Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III neste sector.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB4.3.3 - Explica a política industrial da monarquía e as medidas adoptadas respecto ao comercio con América.
2º-HEB4.4.1 - Especifica as causas da engalaxe económica de Cataluña no século XVIII.
2º-HEB4.5.1 - Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.
2º-HEB4.5.2 - Razona a importancia das Sociedades Económicas de Amigos do País e da prensa periódica na difusión dos valores da Ilustración.
2º-HEB5.1.1 - Resume os cambios que experimentan as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia.
2º-HEB5.1.2 - Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos.
2º-HEB5.2.1 - Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime.
2º-HEB5.2.2 - Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.
2º-HEB5.3.1 - Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII.
2º-HEB5.3.2 - Define o carlismo e resume a súa orixe e os apoios con que contaba inicialmente.
2º-HEB5.3.4 - Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués.
2º-HEB5.4.1 - Explica as causas e o desenvolvemento do proceso de independencia das colonias americanas.
2º-HEB5.4.2 - Especifica as repercusións económicas para España da independencia das colonias americanas.
2º-HEB5.5.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre Goya e elabora unha breve exposición sobre a súa visión da guerra.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB6.1.2 - Especifica as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.
	2º-HEB6.2.1 - Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.
	2º-HEB6.2.2 - Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares.
	2º-HEB6.2.3 - Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II.
	2º-HEB6.2.4 - Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.
	2º-HEB6.2.5 - Especifica as características da nova sociedade de clases e compáraa coa sociedade estamental do Antigo Réxime.
	2º-HEB6.3.1 - Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.
	2º-HEB6.4.1 - Explica as etapas políticas do Sexenio Democrático.
	2º-HEB6.4.2 - Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869.
	2º-HEB6.5.1 - Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.
	2º-HEB7.1.1 - Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas.
	2º-HEB7.1.2 - Especifica as características esenciais da Constitución de 1876.
	2º-HEB7.1.3 - Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración.
	2º-HEB7.2.1 - Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego.
	2º-HEB7.2.2 - Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB7.3.1 - Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX.

2º-HEB7.3.2 - Describe a orixe, o desenvolvemento e as repercusións da terceira guerra carlista.

2º-HEB7.4.1 - Explica a política española respecto ao problema de Cuba.

2º-HEB7.4.2 - Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París.

2º-HEB7.4.3 - Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.

2º-HEB8.1.1 - Identifica os factores do lento crecemento demográfico español no século XIX.

2º-HEB8.1.2 - Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX.

2º-HEB8.2.1 - Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e Madoz.

2º-HEB8.2.2 - Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX.

2º-HEB8.2.3 - Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX.

2º-HEB8.2.4 - Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa.

2º-HEB8.2.5 - Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos.

2º-HEB8.2.6 - Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855.

2º-HEB8.2.7 - Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX.

2º-HEB8.2.8 - Explica o proceso que conduciu á unidade monetaria e á banca moderna.

2º-HEB8.2.9 - Explica a reforma Mon-Santillán da Facenda pública e os seus efectos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB9.1.1 - Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas.
	2º-HEB9.1.3 - Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.
	2º-HEB9.2.1 - Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas.
	2º-HEB9.2.2 - Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España.
	2º-HEB9.2.3 - Analiza as causas, os principais feitos e as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927.
	2º-HEB9.2.4 - Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias.
	2º-HEB9.3.1 - Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente.
	2º-HEB9.3.2 - Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate.
	2º-HEB9.3.3 - Explica as causas da caída da monarquía.
	2º-HEB9.4.1 - Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española.
	2º-HEB9.4.2 - Describe a política económica da ditadura de Primo de Rivera.
	2º-HEB9.4.3 - Explica os factores da evolución demográfica de España no primeiro terzo do século XX.
	2ºHEB8.2.10 - Especifica como os investimentos en España de Francia e de Inglaterra afectaron o modelo de desenvolvemento económico español durante o século XIX.
	HEB1.1.10 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.
	HEB1.1.12 - Partindo de fontes historiográficas, responde a cuestións ou situacións.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	HEB11.1.10 - Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo.
CEC	2º-HEB0.1.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB1.1.2 - Identifica as diferenzas entre unha imaxe de pintura cantábrica e outra de pintura levantina.
	2º-HEB1.1.5 - Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana en relación coa influencia recibida dos indoeuropeos, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos.
	2º-HEB1.1.7 - Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo.
	2º-HEB1.1.8 - Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares.
	2º-HEB10.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.
	2º-HEB11.2.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio durante o franquismo.
	2º-HEB2.1.4 - Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.
	2º-HEB2.5.1 - Describe o labor dos centros de tradución.
	2º-HEB2.5.2 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB3.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.
	2º-HEB4.5.1 - Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.
	2º-HEB4.5.2 - Razona a importancia das Sociedades Económicas de Amigos do País e da prensa periódica na difusión dos valores da Ilustración.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB5.5.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre Goya e elabora unha breve exposición sobre a súa visión da guerra.
	2º-HEB6.2.5 - Especifica as características da nova sociedade de clases e compáraa coa sociedade estamental do Antigo Réxime.
	2º-HEB7.2.1 - Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego.
	2º-HEB7.2.2 - Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.
	2º-HEB7.4.3 - Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.
	HEB1.1.10 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.
CMCT	2º-HEB0.3.1 - Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas.
	2º-HEB0.4.1 - Distingue o carácter das fontes históricas non só como información, senón tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as.
	2º-HEB1.1.3 - Describe os avances no coñecemento das técnicas metalúrxicas e explica as súas repercusións.
	2º-HEB10.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1931 ata 1939, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB12.3.5 - Representa unha liña do tempo desde 1975 ata os nosos días, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB2.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os relativos aos reinos cristiáns.
	2º-HEB2.4.1 - Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.
	2º-HEB3.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB4.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB5.3.3 - Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB6.1.3 - Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB7.1.4 - Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB9.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1902 ata 1931, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	HEB1.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 250 a.C. ata 711 d.C., e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	HEB11.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
CSIEE	2º-HEB0.1.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB10.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.
	2º-HEB11.2.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio durante o franquismo.
	2º-HEB2.5.2 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición.
	HEB1.1.10 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.
CSC	2º-HEB0.1.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.
	2º-HEB0.2.1 - Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB0.3.1 - Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas.
2º-HEB0.4.1 - Distingue o carácter das fontes históricas non só como información, senón tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as.
2º-HEB1.1.3 - Describe os avances no coñecemento das técnicas metalúrxicas e explica as súas repercusións.
2º-HEB1.1.4 - Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento.
2º-HEB1.1.5 - Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana en relación coa influencia recibida dos indoeuropeos, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos.
2º-HEB1.1.6 - Debuxa un mapa esquemático da Península Ibérica e delimita nel as áreas ibérica e celta.
2º-HEB1.1.7 - Define o concepto de romanización e describe os medios empregados para levala a cabo.
2º-HEB1.1.8 - Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares.
2º-HEB1.1.9 - Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexa e a nobreza.
2º-HEB10.1.1 - Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30.
2º-HEB10.1.2 - Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.
2º-HEB10.2.1 - Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República.
2º-HEB10.2.2 - Especifica as características esenciais da Constitución de 1931.
2º-HEB10.2.3 - Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos.
2º-HEB10.2.4 - Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB10.2.5 - Describe as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución de Asturias de 1934.
	2º-HEB10.2.6 - Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra.
	2º-HEB10.3.1 - Especifica os antecedentes da Guerra Civil.
	2º-HEB10.3.2 - Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.
	2º-HEB10.3.3 - Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra.
	2º-HEB10.3.4 - Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra.
	2º-HEB10.3.5 - Sintetiza nun esquema as grandes fases da guerra, desde o punto de vista militar.
	2º-HEB10.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1931 ata 1939, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB10.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.
	2º-HEB11.1.1 - Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial.
	2º-HEB11.1.2 - Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha.
	2º-HEB11.1.3 - Explica a organización política do Estado franquista.
	2º-HEB11.1.4 - Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate da Guerra Civil ata 1959.
	2º-HEB11.1.5 - Explica as relacións exteriores, a evolución política e as transformacións económicas e sociais de España desde 1959 ata 1973.
	2º-HEB11.1.6 - Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB11.1.7 - Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional.
2º-HEB11.1.8 - Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país.
2º-HEB11.1.9 - Describe as transformacións que experimenta a sociedade española durante os anos do franquismo, así como as súas causas.
2º-HEB12.1.1 - Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha.
2º-HEB12.1.2 - Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición.
2º-HEB12.1.3 - Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc.
2º-HEB12.1.4 - Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa.
2º-HEB12.2.1 - Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais.
2º-HEB12.2.2 - Describe como se estableceron as preautonomías de Cataluña e o País Vasco.
2º-HEB12.3.1 - Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas.
2º-HEB12.3.2 - Comenta os feitos máis salientables do proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración.
2º-HEB12.3.3 - Analiza a evolución económica e social de España desde a segunda crise do petróleo en 1979 ata o comezo da crise financeira mundial de 2008.
2º-HEB12.3.4 - Analiza o impacto da ameaza terrorista sobre a normalización democrática de España, describe a xénese e evolución das organizacións terroristas que actuaron desde a transición democrática ata os nosos días (ETA, GRAPO, etc.) e reflexiona sobre outros temas relacionados: a cidadanía ameazada, os movementos asociativos de vítimas, a mediación en conflitos, etc.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB12.3.5 - Representa unha liña do tempo desde 1975 ata os nosos días, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB12.4.1 - Explica a posición e o papel da España actual na Unión Europea e no mundo.
	2º-HEB2.1.1 - Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península.
	2º-HEB2.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os relativos aos reinos cristiáns.
	2º-HEB2.1.3 - Describe a evolución política de Al-Andalus.
	2º-HEB2.1.4 - Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.
	2º-HEB2.2.1 - Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media.
	2º-HEB2.2.2 - Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións.
	2º-HEB2.2.3 - Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.
	2º-HEB2.2.4 - Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.
	2º-HEB2.3.1 - Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media.
	2º-HEB2.4.1 - Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.
	2º-HEB2.5.1 - Describe o labor dos centros de tradución.
	2º-HEB3.1.1 - Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado.
	2º-HEB3.1.2 - Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB3.1.3 - Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.
2º-HEB3.2.1 - Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.
2º-HEB3.2.2 - Explica a expansión colonial en América e no Pacífico durante o século XVI.
2º-HEB3.2.3 - Analiza a política respecto a América no século XVI e as súas consecuencias para España, Europa e a poboación americana.
2º-HEB3.3.1 - Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía.
2º-HEB3.3.2 - Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares.
2º-HEB3.3.3 - Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias para a monarquía hispánica e para Europa.
2º-HEB3.3.4 - Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640.
2º-HEB3.3.5 - Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias.
2º-HEB3.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB3.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.
2º-HEB4.1.1 - Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos bandos en conflito.
2º-HEB4.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB4.1.3 - Detalla as características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht e o papel de España nela.
2º-HEB4.2.1 - Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB4.2.2 - Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns.
2º-HEB4.2.3 - Explica as medidas que adoptaron ou proxectaron os primeiros Borbóns para sanear a Facenda Real.
2º-HEB4.2.4 - Describe as relacións Igrexa-Estado e as causas da expulsión dos xesuítas.
2º-HEB4.3.1 - Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior.
2º-HEB4.3.2 - Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III neste sector.
2º-HEB4.3.3 - Explica a política industrial da monarquía e as medidas adoptadas respecto ao comercio con América.
2º-HEB4.4.1 - Especifica as causas da engalaxe económica de Cataluña no século XVIII.
2º-HEB4.5.1 - Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.
2º-HEB4.5.2 - Razona a importancia das Sociedades Económicas de Amigos do País e da prensa periódica na difusión dos valores da Ilustración.
2º-HEB5.1.1 - Resume os cambios que experimentan as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia.
2º-HEB5.1.2 - Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos.
2º-HEB5.2.1 - Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime.
2º-HEB5.2.2 - Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.
2º-HEB5.3.1 - Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII.
2º-HEB5.3.2 - Define o carlismo e resume a súa orixe e os apoios con que contaba inicialmente.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB5.3.3 - Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB5.3.4 - Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués.
	2º-HEB5.4.1 - Explica as causas e o desenvolvemento do proceso de independencia das colonias americanas.
	2º-HEB5.4.2 - Especifica as repercusións económicas para España da independencia das colonias americanas.
	2º-HEB5.5.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre Goya e elabora unha breve exposición sobre a súa visión da guerra.
	2º-HEB6.1.1 - Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais.
	2º-HEB6.1.2 - Especifica as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.
	2º-HEB6.1.3 - Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	2º-HEB6.2.1 - Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.
	2º-HEB6.2.2 - Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares.
	2º-HEB6.2.3 - Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II.
	2º-HEB6.2.4 - Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.
	2º-HEB6.2.5 - Especifica as características da nova sociedade de clases e compáraa coa sociedade estamental do Antigo Réxime.
	2º-HEB6.3.1 - Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.
	2º-HEB6.4.1 - Explica as etapas políticas do Sexenio Democrático.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB6.4.2 - Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869.
2º-HEB6.4.3 - Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.
2º-HEB6.5.1 - Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.
2º-HEB7.1.1 - Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas.
2º-HEB7.1.2 - Especifica as características esenciais da Constitución de 1876.
2º-HEB7.1.3 - Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración.
2º-HEB7.1.4 - Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB7.2.1 - Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego.
2º-HEB7.2.2 - Analiza as correntes ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.
2º-HEB7.3.1 - Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX.
2º-HEB7.3.2 - Describe a orixe, o desenvolvemento e as repercusións da terceira guerra carlista.
2º-HEB7.4.1 - Explica a política española respecto ao problema de Cuba.
2º-HEB7.4.2 - Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París.
2º-HEB7.4.3 - Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.
2º-HEB8.1.1 - Identifica os factores do lento crecemento demográfico español no século XIX.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

2º-HEB8.1.2 - Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX.
2º-HEB8.2.1 - Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e Madoz.
2º-HEB8.2.2 - Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX.
2º-HEB8.2.3 - Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX.
2º-HEB8.2.4 - Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa.
2º-HEB8.2.5 - Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos.
2º-HEB8.2.6 - Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855.
2º-HEB8.2.7 - Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX.
2º-HEB8.2.8 - Explica o proceso que conduciu á unidade monetaria e á banca moderna.
2º-HEB8.2.9 - Explica a reforma Mon-Santillán da Facenda pública e os seus efectos.
2º-HEB9.1.1 - Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas.
2º-HEB9.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1902 ata 1931, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
2º-HEB9.1.3 - Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.
2º-HEB9.2.1 - Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas.
2º-HEB9.2.2 - Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España.
2º-HEB9.2.3 - Analiza as causas, os principais feitos e as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	2º-HEB9.2.4 - Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e consecuencias.
	2º-HEB9.3.1 - Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente.
	2º-HEB9.3.2 - Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate.
	2º-HEB9.3.3 - Explica as causas da caída da monarquía.
	2º-HEB9.4.1 - Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española.
	2º-HEB9.4.2 - Describe a política económica da ditadura de Primo de Rivera.
	2º-HEB9.4.3 - Explica os factores da evolución demográfica de España no primeiro terzo do século XX.
	2ºHEB8.2.10 - Especifica como os investimentos en España de Francia e de Inglaterra afectaron o modelo de desenvolvemento económico español durante o século XIX.
	HEB1.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 250 a.C. ata 711 d.C., e sitúa nela os principais acontecementos históricos.
	HEB1.1.12 - Partindo de fontes historiográficas, responde a cuestións ou situacións.
	HEB11.1.10 - Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo.
	HEB11.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

3. OBXECTIVOS DO CURSO

- a) Identificar e situar no espazo e no tempo os procesos globais e acontecementos máis relevantes da historia de España, a súa diversidade territorial e a especificidade de Galicia para comprender a xénese da historia recente.
- b) Coñecer e comprender os procesos da historia contemporánea máis importantes, tanto pola súa xénese como polas súas repercusións na actualidade, observando as interrelacións que se dan entre os feitos políticos, sociais, económicos e culturais.
- c) Desenvolver unha perspectiva integradora da historia de España que respecte a pluralidade de identidades que a conforman -non só territoriais, senón tamén sociais- e que potencie actitudes de solidariedade.
- d) Situar o proceso histórico español e a súa variedade identitaria no marco internacional para poder ver as implicacións e influencias mutuas e ser capaces de ter unha idea coherente e articulada da historia.
- e) Distinguir os cambios conxunturais dos trazos que identifican os procesos históricos profundos para ser capaces de pensar historicamente sobre os problemas máis relevantes do mundo actual.
- f) Coñecer o proceso de formación das normas que regulan o ordenamento constitucional, promovendo o compromiso cos valores democráticos e o interese por participar na vida cidadá.
- g) Valorar e comprender as loitas contra as discriminacións que producen opresión e inxustizas, comprometéndose na defensa dos dereitos humanos e tomando conciencia da necesidade de ter presentes suxeitos xeralmente silenciados na historia, en especial as mulleres.
- h) Seleccionar e interpretar información procedente de diversas fontes aplicando as técnicas metodolóxicas propias da materia (composición de textos, interpretación de imaxes, mapas, gráficos) para contrastar diversos puntos de vista e desenvolver a capacidade de exercer a crítica histórica.
- i) Realizar investigacións de carácter histórico no ámbito de referencia do alumnado, manexando fontes como a historia oral, a prensa ou as tecnoloxías da información e da comunicación para aproximarse á propia comunidade, comprender o carácter provisorio do coñecemento e a diversidade das manifestacións históricas.

4. CONCRECCIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES

4.1. CONTIDOS

Os contidos da materia distribúense nas seguintes unidades temáticas:

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

1. O Neolítico.
 2. Os pobos prerromanos da Península Ibérica.
 3. Conquista e romanización.
 4. A monarquía visigoda.
 5. Os musulmáns na Península Ibérica.
 6. Reconquista e repoboación.
 7. O Réxime feudal e a sociedade estamental.
 8. As crises baixomedievais.
 9. A nova monarquía dos Reis Católicos.
 10. A configuración do imperio español no século XVI.
 11. A crise do século XVII.
 12. Economía e sociedade na Galicia dos Austrias.
 13. O cambio dinástico e a guerra de Sucesión.
 14. Os Decretos de Nova Planta e os seus efectos.
 15. O reformismo borbónico en Galicia.
 16. A Ilustración en España.
-
1. A crise da monarquía absoluta.
 2. As Cortes de Cádiz e a constitución de 1812.
 3. A restauración de Fernando VII e do absolutismo.
 4. A construción do Estado liberal.
 5. A Revolución Gloriosa e a constitución de 1869.
 6. A Primeira República.
 7. A Restauración.
 8. A cuestión nacional no último terzo do século XIX.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

9. A reforma agraria liberal.
10. Os principais sectores industriais e o papel do ferrocarril.
11. O movemento obreiro (Sexenio Democrático e Restauración).
12. A crise da Restauración, a desarticulación do sistema canovista.
13. A crise de 1917, os gobernos de concentración e a guerra de Marrocos.
14. A ditadura de Primo de Rivera.
15. O establecemento da II República.
16. As grandes reformas da República.
17. A guerra civil.
18. O franquismo: características e institucionalización.
19. O franquismo: as formas de oposición ao Réxime.
20. O franquismo: política económica.
21. A Transición.
22. A consolidación da democracia.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

4.2. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVAILABLE DOS SEGUINTE ASPECTOS: TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN, COMPETENCIAS CLAVE E PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

P/E: Probas Escritas

P/A: Producións do Alumnado

O/OI: Observación directa e Intercambios Oraís co alumnado

T 1: 1º Trimestre

T 2: 2º Trimestre

T 3: 3º Trimestre

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	C.C.	Instrumentos e procedementos de avaliación		
							P/E	P/A	O/IO
Bloque 0: Como se escribe a Historia. Criterios comúns.									
HE-B0.1	2º-HEB0.1.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.	Procura información de interese sobre a importancia cultural e artística dun personaxe historicamente salientable, un feito ou un proceso histórico, e elabora unha breve exposición.	X	X	X	CCL, CD, CAA, CSC, CSIEE, CCEC		X	X
HE-B0.2	2º-HEB0.2.1 - Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos.	Representa unha liña do tempo situando nunha ringleira os principais acontecementos relativos a determinados feitos ou procesos históricos.	X	X	X	CCL, CAA, CSC		X	
HE-B0.3	2º-HEB0.3.1 - Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas.	Responde a cuestións propostas a partir de fontes históricas e historiográficas.	X	X	X	CMCT, CAA, CSC	X	X	
HE-B0.4	2º-HEB0.4.1 - Distingue o carácter das fontes históricas non só como información, senón	Distingue o carácter das fontes históricas non só como información,	X	X	X	CMCT, CAA,	X	X	X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as.	senón tamén como proba para responder ás preguntas que se formulan os/as historiadores/as.				CSC			
Bloque 1: A Península Ibérica desde os primeiros humanos ata a desaparición da monarquía Visigoda (711)									
HE-B1.1	2º-HEB1.1.1 - Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio.	Explica as diferenzas entre a economía e a organización social do Paleolítico e do Neolítico, e as causas do cambio.	X			CCL, CCS	X	X	
HE-B1.1	2º-HEB1.1.2 - Identifica as diferenzas entre unha imaxe de pintura cantábrica e outra de pintura levantina.	Identifica imaxes de pintura paleolítica e neolítica.	X			CCEC		X	X
HE-B1.1	2º-HEB1.1.3 - Describe os avances no coñecemento das técnicas metalúrxicas e explica as súas repercusións.	Describe as técnicas metalúrxicas e explica as súas repercusións.	X			CCL, CMCT, CSC	X	X	
HE-B1.1	2º-HEB1.1.4 - Resume as características principais do reino de Tartesos e cita as fontes históricas para o seu coñecemento.	Resume as características principais do reino de Tartesos.	X			CCL, CAA, CSC		X	X
HE-B1.1	2º-HEB1.1.5 - Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana en relación coa influencia recibida dos indoeuropeos, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos.	Explica o diferente nivel de desenvolvemento das áreas celta e ibérica en vésperas da conquista romana, o reino de Tartesos e os colonizadores fenicios e gregos.	X			CCL, CSC, CCEC	X	X	
HE-B1.1	2º-HEB1.1.6 - Debuxa un mapa esquemático da Península Ibérica e delimita nel as áreas ibérica e celta.	Delimita nun mapa as áreas ibérica e celta.	X			CAA, CSC		X	X
HE-B1.1	2º-HEB1.1.7 - Define o concepto de	Define o concepto de romanización e	X			CCL,	X	X	

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	romanización e describe os medios empregados para levala a cabo.	describe os medios empregados para levala a cabo.				CSC, CCEC			
HE-B1.1	2º-HEB1.1.8 - Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares.	Compara o ritmo e grao de romanización dos territorios peninsulares.	X			CCL, CSC, CCEC			X
HE-B1.1	2º-HEB1.1.9 - Resume as características da monarquía visigoda e explica por que alcanzou tanto poder a igrexa e a nobreza.	Resume as características da monarquía visigoda.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B1.1	HEB1.1.10 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.	Procura información de interese (en libros e internet) sobre o mantemento cultural e artístico do legado romano na España actual, e elabora unha breve exposición.	X			CCL, CD, CAA, CSIEE, CCEC		X	X
HE-B1.1	HEB1.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 250 a.C. ata 711 d.C., e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 250 a.C. ata 711 d.C., e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	X			CMCT, CAA, CSC		X	X
HE-B1.1	HEB1.1.12 - Partindo de fontes historiográficas, responde a cuestións ou situacións.	Partindo de fontes historiográficas, responde a cuestións ou situacións.	X			CCL, CSC	X		
Bloque 2: A Idade Media: tres culturas e un mapa político en constante cambio (711-1474)									
HE-B2.1	2º-HEB2.1.1 - Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península.	Explica as causas da invasión musulmá e da súa rápida ocupación da Península.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B2.1	2º-HEB2.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os relativos	Representa unha liña do tempo desde 711 ata 1474 e sitúa nunha ringleira os principais acontecementos relativos a Al-Andalus e noutra os relativos aos	X			CMCT, CAA, CSC		X	X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	aos reinos cristiáns.	reinos cristiáns.							
HE-B2.1	2º-HEB2.1.3 - Describe a evolución política de Al-Andalus.	Describe a evolución política de Al-Andalus.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B2.1	2º-HEB2.1.4 - Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.	Resume os cambios económicos, sociais e culturais introducidos polos musulmáns en Al-Andalus.	X			CCL, CSC, CCEC	X	X	
HE-B2.2	2º-HEB2.2.1 - Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media.	Describe as grandes etapas e as causas xerais que conducen ao mapa político da Península Ibérica ao remate da Idade Media.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B2.2	2º-HEB2.2.2 - Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións.	Explica a orixe das Cortes nos reinos cristiáns e as súas principais funcións.	X			CCL, CSC			X
HE-B2.2	2º-HEB2.2.3 - Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.	Compara a organización política da coroa de Castela, a de Aragón e o reino de Navarra ao remate da Idade Media.	X			CCL, CAA, CSC	X	X	
HE-B2.2	2º-HEB2.2.4 - Comenta o ámbito territorial e as características de cada sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.	Comenta o sistema de repoboación, así como as súas causas e as súas consecuencias.	X			CCL, CAA, CSC	X	X	
HE-B2.3	2º-HEB2.3.1 - Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media.	Describe as grandes fases da evolución económica dos territorios cristiáns durante a Idade Media.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B2.4	2º-HEB2.4.1 - Explica a orixe e as características do réxime señorial e a sociedade estamental no ámbito cristián.	Explica o réxime señorial.	X			CCL, CMCT, CSC	X	X	

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B2.5	2º-HEB2.5.1 - Describe o labor dos centros de tradución.	Describe o labor dos centros de tradución.	X			CCL, CSC, CCEC			X
HE-B2.5	2º-HEB2.5.2 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre a importancia cultural e artística do Camiño de Santiago, e elabora unha breve exposición.	Elabora unha breve exposición sobre o Camiño de Santiago.	X			CCL, CD, CAA, CSIEE, CCEC			X
Bloque 3: A formación da monarquía hispánica e a súa expansión mundial (1474-1700)									
HE-B3.1	2º-HEB3.1.1 - Define o concepto de unión dinástica aplicado a Castela e Aragón en tempos dos Reis Católicos e describe as características do novo Estado.	Describe as características do novo Estado creado polos Reis Católicos.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B3.1	2º-HEB3.1.2 - Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492.	Explica as causas e as consecuencias dos feitos máis relevantes de 1492.	X			CCL, CSC	X	X	
HE-B3.1	2º-HEB3.1.3 - Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.	Analiza as relacións dos Reis Católicos con Portugal e os obxectivos que perseguían.	X			CCL, CAA, CSC		X	
HE-B3.2	2º-HEB3.2.1 - Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.	Compara os imperios territoriais de Carlos I e de Filipe II, e explica os problemas que provocaron.	X			CCL, CAA, CSC	X	X	
HE-B3.2	2º-HEB3.2.2 - Explica a expansión colonial en América e no Pacífico durante o século XVI.	Explica a expansión colonial en América	X			CCL CSC	X	X	
HE-B3.2	2º-HEB3.2.3 - Analiza a política respecto a América no século XVI e as súas consecuencias para España, Europa e a	Analiza a política respecto a América no século XVI	X			CCL CAA CSC	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	poboación americana.								
HE-B3.3	2º-HEB3.3.1 - Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía.	Describe a práctica do valemto e os seus efectos na crise da monarquía.	X			CCL CSC	X	X	
HE-B3.3	2º-HEB3.3.2 - Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares.	Explica os principais proxectos de reforma do Conde Duque de Olivares.	X			CCL CSC	X	X	
HE-B3.3	2º-HEB3.3.3 - Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias para a monarquía hispánica e para Europa.	Analiza as causas da guerra dos Trinta Anos e as súas consecuencias.	X			CCL CSC CAA	X		
HE-B3.3	2º-HEB3.3.4 - Compara e comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640.	Comenta as rebelións de Cataluña e Portugal de 1640.	X			CCL CSC CAA	X	X	
HE-B3.3	2º-HEB3.3.5 - Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII, e as súas consecuencias.	Explica os principais factores da crise demográfica e económica do século XVII.	X			CCL CSC	X	X	
HE-B3.3	2º-HEB3.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1474 ata 1700, e sitúa nela os principais acontecementos históricos	X			CMCT CAA CSC		X	
HE-B3.4	2º-HEB3.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.	Elabora unha breve exposición sobre os seguintes pintores do Século de Ouro español: El Greco, Ribera, Zurbarán, Velázquez e Murillo.	X			CCL CD CAA CSC CCEC		X	
Bloque 4: España na órbita francesa: o reformismo dos primeiros Borbóns (1700-1788)									
HE-B4.1	2º-HEB4.1.1 - Explica as causas da Guerra de Sucesión Española e a composición dos	Explica as causas da Guerra de Sucesión Española.	X			CCL CSC	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	bandos en conflito.								
HE-B4.1	2º-HEB4.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1700 ata 1788, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	X			CMCT CAA CSC			X
HE-B4.1	2º-HEB4.1.3 - Detalla as características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht e o papel de España nela.	Características da nova orde europea xurdida da Paz de Utrecht.	X			CCL CSC	X		
HE-B4.2	2º-HEB4.2.1 - Define os decretos de nova planta e explica a súa importancia na configuración do novo Estado borbónico.	Define os decretos de nova planta.	X			CCL CSC	X		
HE-B4.2	2º-HEB4.2.2 - Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns.	Elabora un esquema comparativo do modelo político dos Austrias e dos Borbóns.	X			CCL CSC CAA			X
HE-B4.2	2º-HEB4.2.3 - Explica as medidas que adoptaron ou proxectaron os primeiros Borbóns para sanear a Facenda Real.	Explica as medidas que adoptaron os Borbóns para sanear a Facenda Real.	X			CCL CSC	X		
HE-B4.2	2º-HEB4.2.4 - Describe as relacións Igrexa-Estado e as causas da expulsión dos xesuítas.	Describe as relacións Igrexa-Estado.	X			CCL CSC	X		
HE-B4.3	2º-HEB4.3.1 - Compara a evolución demográfica do século XVIII coa da centuria anterior.	Explica a evolución demográfica do século XVIII.	X			CCL CSC CAA			X
HE-B4.3	2º-HEB4.3.2 - Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III neste sector.	Desenvolve os principais problemas da agricultura e as medidas impulsadas por Carlos III.	X			CCL CSC	X		
HE-B4.3	2º-HEB4.3.3 - Explica a política industrial da monarquía e as medidas adoptadas respecto	Explica a política industrial da monarquía e as medidas adoptadas	X			CCL CSC			X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	ao comercio con América.	respecto ao comercio con América.							
HE-B4.4	2º-HEB4.4.1 - Especifica as causas da engalaxe económica de Cataluña no século XVIII.	Especificas as causas da engalaxe económica de Cataluña no século XVIII.	X			CCL CSC			X
HE-B4.5	2º-HEB4.5.1 - Comenta as ideas fundamentais da Ilustración e define o concepto de despotismo ilustrado.	Comenta as ideas fundamentais da Ilustración.	X			CCL CAA CSC CCEC	X		
HE-B4.5	2º-HEB4.5.2 - Razona a importancia das Sociedades Económicas de Amigos do País e da prensa periódica na difusión dos valores da Ilustración.	Razona a importancia dos valores da Ilustración.	X			CCL CSC CCEC			X
Bloque 5: A crise do Antigo Réxime (1788-1833): Liberalismo fronte a Absolutismo									
HE-B5.1	2º-HEB5.1.1 - Resume os cambios que experimentan as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia.	Resume as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata o comezo da Guerra de Independencia.	X			CCL CSC			X
HE-B5.1	2º-HEB5.1.2 - Describe a Guerra da Independencia: as súas causas, a composición dos bandos en conflito e o desenvolvemento dos acontecementos.	Describe a Guerra da Independencia.	X			CCL CSC	X	X	
HE-B5.2	2º-HEB5.2.1 - Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime.	Compara as Cortes de Cádiz coas estamentais do Antigo Réxime.	X			CCL CSC CAA	X	X	
HE-B5.2	2º-HEB5.2.2 - Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.	Comenta as características esenciais da Constitución de 1812.	X			CCL CSC CAA	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B5.3	2º-HEB5.3.1 - Detalla as fases do conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII.	Detalla o conflito entre liberais e absolutistas durante o reinado de Fernando VII.	X			CCL CSC	X		
HE-B5.3	2º-HEB5.3.2 - Define o carlismo e resume a súa orixe e os apoios con que contaba inicialmente.	Define o carlismo e resume a súa orixe.	X			CCL CSC	X		
HE-B5.3	2º-HEB5.3.3 - Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1788 ata 1833 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	X			CMCT CAA CSC			X
HE-B5.3	2º-HEB5.3.4 - Representa nun esquema as diferenzas, en canto a sistema político e estrutura social, entre o Antigo Réxime e o réxime liberal burgués.	Explica o sistema político e estrutura social, d o réxime liberal burgués.	X			CCL CAA CSC		X	
HE-B5.4	2º-HEB5.4.1 - Explica as causas e o desenvolvemento do proceso de independencia das colonias americanas.	Explica o proceso de independencia das colonias americanas.	X			CCL CSC	X		
HE-B5.4	2º-HEB5.4.2 - Especifica as repercusións económicas para España da independencia das colonias americanas.	Especificas as repercusións económicas para España da independencia das colonias americanas.	X			CCL CSC			X
HE-B5.5	2º-HEB5.5.1 - Procura información de interese (en libros e internet) sobre Goya e elabora unha breve exposición sobre a súa visión da guerra.	Elabora unha breve exposición sobre a visión da guerra segundo Goya.	X			CCL CD CSC CCEC			X
Bloque 6: A conflitiva construción do Estado liberal (1833-1874)									
HE-B6.1	2º-HEB6.1.1 - Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais.	Identifica o ámbito xeográfico do carlismo e explica o seu ideario e os seus apoios sociais.	X			CAA CSC	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B6.1	2º-HEB6.1.2 - Especifica as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.	Especificas as causas e consecuencias das dúas primeiras guerras carlistas.	X			CCL CSC	X		
HE-B6.1	2º-HEB6.1.3 - Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1833 ata 1874 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	X			CMCT CAA CSC			X
HE-B6.2	2º-HEB6.2.1 - Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.	Describe as características dos partidos políticos que xurdiron durante o reinado de Isabel II.	X			CCL CSC	X	X	
HE-B6.2	2º-HEB6.2.2 - Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II desde a súa minoría de idade, e explica o papel dos militares.	Resume as etapas da evolución política do reinado de Isabel II	X			CCL CSC	X	X	
HE-B6.2	2º-HEB6.2.3 - Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II.	Explica as medidas de liberalización do mercado da terra levadas a cabo durante o reinado de Isabel II.	X			CCL CAA CSC	X	X	
HE-B6.2	2º-HEB6.2.4 - Compara as desamortizacións de Mendizábal e Madoz, e especifica os obxectivos dunha e outra.	Describe as desamortizacións.	X			CCL CAA CSC	X	X	
HE-B6.2	2º-HEB6.2.5 - Especifica as características da nova sociedade de clases e compáraa coa sociedade estamental do Antigo Réxime.	Especificas as características da nova sociedade de clases.	X			CCL CSC CCEC			X
HE-B6.3	2º-HEB6.3.1 - Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.	Compara o Estatuto Real de 1834 e as Constitucións de 1837 e 1845.	X			CCL CAA CSC	X		
HE-B6.4	2º-HEB6.4.1 - Explica as etapas políticas do	Explica as etapas políticas do Sexenio		X		CCL	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	Sexenio Democrático.	Democrático.				CSC			
HE-B6.4	2º-HEB6.4.2 - Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869.	Describe as características esenciais da Constitución democrática de 1869.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B6.4	2º-HEB6.4.3 - Identifica os grandes conflitos do sexenio e explica as súas consecuencias políticas.	Identifica os grandes conflitos do sexenio.		X		CAA CSC	X		
HE-B6.5	2º-HEB6.5.1 - Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.	Relaciona a evolución do movemento obreiro español durante o Sexenio Democrático coa do movemento obreiro internacional.		X		CCL CAA CSC			X
Bloque 7: A Restauración Borbónica: implantación e afianzamento dun novo sistema político (1874-1902)									
HE-B7.1	2º-HEB7.1.1 - Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas.	Explica os elementos fundamentais do sistema político ideado por Cánovas.		X		CCL CAA CSC	X		
HE-B7.1	2º-HEB7.1.2 - Especifica as características esenciais da Constitución de 1876.	Especificas as características esenciais da Constitución de 1876.		X		CCL CSC	X		
HE-B7.1	2º-HEB7.1.3 - Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración.	Describe o funcionamento real do sistema político da Restauración.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B7.1	2º-HEB7.1.4 - Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1874 ata 1902 e sitúa nela os principais acontecementos históricos.		X		CMCT CAA CSC			X
HE-B7.2	2º-HEB7.2.1 - Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego.	Resume a orixe e a evolución do catalanismo, o nacionalismo vasco e o rexionalismo galego		X		CCL CSC CCEC	X		X
HE-B7.2	2º-HEB7.2.2 - Analiza as correntes	Analiza as correntes ideolóxicas do		X		CCL			X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	ideolóxicas do movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.	movemento obreiro e labrego español, así como a súa evolución durante o derradeiro cuarto do século XIX.				CAA CSC CCEC			
HE-B7.3	2º-HEB7.3.1 - Compara o papel político dos militares no reinado de Afonso XII co das etapas precedentes do século XIX.	Explica o papel político dos militares no reinado de Afonso XII.		X		CCL CAA CSC	X	X	
HE-B7.3	2º-HEB7.3.2 - Describe a orixe, o desenvolvemento e as repercusións da terceira guerra carlista.	Describe as repercusións da terceira guerra carlista.		X		CCL CSC	X		
HE-B7.4	2º-HEB7.4.1 - Explica a política española respecto ao problema de Cuba.	Explica a política española respecto ao problema de Cuba.		X		CCL CSC	X		
HE-B7.4	2º-HEB7.4.2 - Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898 e as consecuencias territoriais do Tratado de París.	Sinala os principais feitos do desastre colonial de 1898.		X		CCL CSC	X		
HE-B7.4	2º-HEB7.4.3 - Especifica as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.	Especificas as consecuencias para España da crise do 98 nos ámbitos económico, político e ideolóxico.		X		CCL CSC CCEC	X		X
Bloque 8: Continuidade e transformacións económicas no século XIX: un desenvolvemento insuficiente									
HE-B8.1	2º-HEB8.1.1 - Identifica os factores do lento crecemento demográfico español no século XIX.	Identifica os factores do lento crecemento demográfico español no século XIX.		X		CCL CSC			X
HE-B8.1	2º-HEB8.1.2 - Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX.	Compara a evolución demográfica de Cataluña coa do resto de España no século XIX.		X		CCL CAA CSC			X
HE-B8.2	2º-HEB8.2.1 - Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e	Explica os efectos económicos das desamortizacións de Mendizábal e		X		CCL CSC	X	X	

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	Madoz.	Madoz.							
HE-B8.2	2º-HEB8.2.2 - Especifica as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX.	Especificas as causas dos baixos rendementos da agricultura española do século XIX.		X		CCL CSC	X		X
HE-B8.2	2º-HEB8.2.3 - Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX.	Describe a evolución da industria téxtil catalá, a siderurxia e a minaría ao longo do século XIX.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B8.2	2º-HEB8.2.4 - Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa.	Compara a revolución industrial española coa dos países máis avanzados de Europa.		X		CCL CAA CSC	X		X
HE-B8.2	2º-HEB8.2.5 - Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos.	Relaciona as dificultades do transporte e o comercio interior cos condicionamentos xeográficos.		X		CCL CAA CSC			X
HE-B8.2	2º-HEB8.2.6 - Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855.	Explica os obxectivos da rede ferroviaria e as consecuencias da lei xeral de ferrocarrís de 1855.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B8.2	2º-HEB8.2.7 - Compara os apoios, os argumentos e as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX.	Explica as actuacións de proteccionistas e librecambistas ao longo do século XIX.		X		CCL CAA CSC			X
HE-B8.2	2º-HEB8.2.8 - Explica o proceso que conduciu á unidade monetaria e á banca moderna.	Explica o proceso que conduciu á unidade monetaria e á banca moderna.		X		CCL CSC			X
HE-B8.2	2º-HEB8.2.9 - Explica a reforma Mon-Santillán da Facenda pública e os seus efectos.	Explica a reforma Mon-Santillán da Facenda pública e os seus efectos.		X		CCL CSC	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B8.2	2ºHEB8.2.10 - Especifica como os investimentos en España de Francia e de Inglaterra afectaron o modelo de desenvolvemento económico español durante o século XIX.	Especifico como os investimentos en España de Francia e de Inglaterra afectaron o modelo de desenvolvemento económico español durante o século XIX.		X		CCL CSC	X		
Bloque 9: A crise do sistema da Restauración e a caída da monarquía (1902-1931)									
HE-B9.1	2º-HEB9.1.1 - Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas.	Define en que consistiu o revisionismo político inicial do reinado de Afonso XIII, e as principais medidas adoptadas.		X		CCL CSC	X		X
HE-B9.1	2º-HEB9.1.2 - Representa unha liña do tempo desde 1902 ata 1931, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1902 ata 1931, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.		X		CMCT CAA CSC			X
HE-B9.1	2º-HEB9.1.3 - Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.	Elabora un esquema cos factores internos e externos da quebra do sistema político da Restauración.		X		CCL CAA CSC		X	
HE-B9.2	2º-HEB9.2.1 - Especifica a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas.	Especifico a evolución das forzas políticas de oposición ao sistema: republicanos e nacionalistas.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B9.2	2º-HEB9.2.2 - Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España.	Explica as repercusións da I Guerra Mundial e da Revolución Rusa en España.		X		CCL CSC			X
HE-B9.2	2º-HEB9.2.3 - Analiza as causas, os principais feitos e as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927.	Analiza as consecuencias da intervención de España en Marrocos entre 1904 e 1927.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B9.2	2º-HEB9.2.4 - Analiza a crise xeral de 1917: as súas causas, manifestacións e	Analiza a crise xeral de 1917.		X		CCL CSC	X	X	

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	consecuencias.								
HE-B9.3	2º-HEB9.3.1 - Especifica as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente.	Especificas as causas do golpe de estado de Primo de Rivera e os apoios con que contou inicialmente.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B9.3	2º-HEB9.3.2 - Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera, desde o directorio militar ao directorio civil e o seu remate.	Describe a evolución da ditadura de Primo de Rivera.		X		CCL CSC	X		
HE-B9.3	2º-HEB9.3.3 - Explica as causas da caída da monarquía.	Explica as causas da caída da monarquía.		X		CCL CSC	X	X	
HE-B9.4	2º-HEB9.4.1 - Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española.	Analiza os efectos da I Guerra Mundial sobre a economía española.		X		CCL CSC			X
HE-B9.4	2º-HEB9.4.2 - Describe a política económica da ditadura de Primo de Rivera.	Describe a política económica da ditadura de Primo de Rivera.		X		CCL CSC	X		
HE-B9.4	2º-HEB9.4.3 - Explica os factores da evolución demográfica de España no primeiro terzo do século XX.	Explica os factores da evolución demográfica de España no primeiro terzo do século XX.		X		CCL CSC			X
Bloque 10: A II República. A Guerra Civil nun contexto de crise internacional (1931-1939)									
HE-B10.1	2º-HEB10.1.1 - Explica as causas que levaron á proclamación da II República e relaciona as súas dificultades coa crise económica mundial dos anos 30.	Explica as causas que levaron á proclamación da II República.			X	CCL CAA CSC	X	X	
HE-B10.1	2º-HEB10.1.2 - Diferencia as forzas de apoio e oposición á República nos seus comezos, e describe as súas razóns e as principais actuacións.	Diferencia as forzas de apoio e oposición á República.			X	CCL CAA CSC	X	X	

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B10.2	2º-HEB10.2.1 - Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República.	Resume as reformas impulsadas durante o bienio reformista da República.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B10.2	2º-HEB10.2.2 - Especifica as características esenciais da Constitución de 1931.	Especificas as características esenciais da Constitución de 1931.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B10.2	2º-HEB10.2.3 - Analiza o proxecto de reforma agraria: as súas razóns, o seu desenvolvemento e os seus efectos.	Analiza o proxecto de reforma agraria.			X	CCL CSC	X		
HE-B10.2	2º-HEB10.2.4 - Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior.	Compara as actuacións do bienio radical-cedista coas do bienio anterior.			X	CCL CSC CAA	X		
HE-B10.2	2º-HEB10.2.5 - Describe as causas, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución de Asturias de 1934.	Describe a Revolución de Asturias de 1934.			X	CCL CSC		X	
HE-B10.2	2º-HEB10.2.6 - Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo electoral, ata o comezo da guerra.	Explica as causas da formación da Fronte Popular e as actuacións tras o seu triunfo.			X	CCL CSC	X		
HE-B10.3	2º-HEB10.3.1 - Especifica os antecedentes da Guerra Civil.	Especificas os antecedentes da Guerra Civil.			X	CCL CSC	X		
HE-B10.3	2º-HEB10.3.2 - Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.	Relaciona a Guerra Civil española co contexto internacional.			X	CCL CAA CSC		X	X
HE-B10.3	2º-HEB10.3.3 - Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra.	Compara a evolución política e a situación económica dos dous bandos durante a guerra.			X	CCL CAA CSC			X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B10.3	2º-HEB10.3.4 - Especifica os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra.	Especificar os custos humanos e as consecuencias económicas e sociais da guerra.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B10.3	2º-HEB10.3.5 - Sintetiza nun esquema as grandes fases da guerra, desde o punto de vista militar.	Sintetiza nun esquema as grandes fases da guerra, desde o punto de vista militar.			X	CCL CSC		X	
HE-B10.3	2º-HEB10.3.6 - Representa unha liña do tempo desde 1931 ata 1939, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1931 ata 1939, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.			X	CMCT CAA CSC			X
HE-B10.4	2º-HEB10.4.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.	Elabora unha breve exposición sobre a Idade de Prata da cultura española.			X	CCL CD CAA CSC CSIEE CCEC			X
Bloque 11: A ditadura franquista (1939-1975)									
HE-B11.1	2º-HEB11.1.1 - Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial.	Elabora un esquema cos grupos ideolóxicos e os apoios sociais do franquismo na súa etapa inicial.			X	CCL CAA CSC	X		
HE-B11.1	2º-HEB11.1.2 - Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha.	Diferencia etapas na evolución de España durante o franquismo, e resume os trazos esenciais de cada unha.			X	CCL CAA CSC	X	X	
HE-B11.1	2º-HEB11.1.3 - Explica a organización política do Estado franquista.	Explica a organización política do Estado franquista.			X	CCL CSC	X		
HE-B11.1	2º-HEB11.1.4 - Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate da	Explica as relacións exteriores, a evolución política e a situación económica de España desde o remate			X	CCL CSC	X		

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	Guerra Civil ata 1959.	da Guerra Civil ata 1959.							
HE-B11.1	2º-HEB11.1.5 - Explica as relacións exteriores, a evolución política e as transformacións económicas e sociais de España desde 1959 ata 1973.	Explica as relacións exteriores, a evolución política e as transformacións económicas e sociais de España desde 1959 ata 1973.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B11.1	2º-HEB11.1.6 - Especifica as causas da crise final do franquismo desde 1973.	Especificas as causas da crise final do franquismo desde 1973.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B11.1	2º-HEB11.1.7 - Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional.	Relaciona a evolución política do réxime cos cambios que se producen no contexto internacional.			X	CCL CSC CAA	X		X
HE-B11.1	2º-HEB11.1.8 - Explica a política económica do franquismo nas súas etapas e a evolución económica do país.	Explica a política económica do franquismo.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B11.1	2º-HEB11.1.9 - Describe as transformacións que experimenta a sociedade española durante os anos do franquismo, así como as súas causas.	Describe as transformacións que experimenta a sociedade española durante os anos do franquismo.			X	CCL CSC		X	X
HE-B11.1	HEB11.1.10 - Especifica os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo.	Especificas os grupos de oposición política ao réxime franquista e comenta a súa evolución no tempo.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B11.1	HEB11.1.11 - Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1939 ata 1975, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.			X	CMCT CAA CSC			X
HE-B11.2	2º-HEB11.2.1 - Procura información de interese (en libros e internet) e elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio	Elabora unha breve exposición sobre a cultura do exilio durante o franquismo.			X	CCL CD CSIEE CCEC			X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	durante o franquismo.								
Bloque 12: Normalización democrática de España e integración en Europa (desde 1975)									
HE-B12.1	2º-HEB12.1.1 - Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha.	Explica as alternativas políticas que se propuñan tras a morte de Franco, e quen defendía cada unha.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B12.1	2º-HEB12.1.2 - Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición.	Describe o papel desempeñado polo Rei durante a transición.			X	CCL CSC			X
HE-B12.1	2º-HEB12.1.3 - Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista: lei para a reforma política de 1976, lei de amnistía de 1977, etc.	Describe as actuacións impulsadas polo presidente de Goberno Adolfo Suárez para a reforma política do réxime franquista.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B12.1	2º-HEB12.1.4 - Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa.	Explica as causas e os obxectivos dos Pactos da Moncloa.			X	CCL CSC	X	X	
HE-B12.2	2º-HEB12.2.1 - Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais.	Explica o proceso de elaboración e aprobación da Constitución de 1978 e as súas características esenciais.			X	CCL CSC	X		
HE-B12.2	2º-HEB12.2.2 - Describe como se estableceron as preautonomías de Cataluña e o País Vasco.	Describe como se estableceron as preautonomías de Cataluña e o País Vasco.			X	CCL CSC		X	
HE-B12.3	2º-HEB12.3.1 - Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade, segundo o partido no poder, e sinala os principais acontecementos de cada unha delas.	Elabora un esquema coas etapas políticas desde 1979 ata a actualidade.			X	CCL CAA CSC		X	
HE-B12.3	2º-HEB12.3.2 - Comenta os feitos máis	Comenta os feitos máis salientables do			X	CCL			X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	salientables do proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración.	proceso de integración en Europa e as consecuencias para España desta integración.				CAA CSC			
HE-B12.3	2º-HEB12.3.3 - Analiza a evolución económica e social de España desde a segunda crise do petróleo en 1979 ata o comezo da crise financeira mundial de 2008.	Analiza a evolución económica e social de España desde a segunda crise do petróleo en 1979 ata o comezo da crise financeira mundial de 2008.			X	CCL CSC			X
HE-B12.3	2º-HEB12.3.4 - Analiza o impacto da ameaza terrorista sobre a normalización democrática de España, describe a xénese e evolución das organizacións terroristas que actuaron desde a transición democrática ata os nosos días (ETA, GRAPO, etc.) e reflexiona sobre outros temas relacionados: a cidadanía ameazada, os movementos asociativos de vítimas, a mediación en conflitos, etc.	Analiza o impacto da ameaza terrorista sobre a normalización democrática de España.			X	CCL CSC			X
HE-B12.3	2º-HEB12.3.5 - Representa unha liña do tempo desde 1975 ata os nosos días, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.	Representa unha liña do tempo desde 1975 ata os nosos días, e sitúa nela os principais acontecementos históricos.			X	CMCT CAA CSC		X	
HE-B12.4	2º-HEB12.4.1 - Explica a posición e o papel da España actual na Unión Europea e no mundo.	Explica a posición e o papel da España actual na Unión Europea e no mundo.			X	CCL CSC			X

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

5. CONCRECCIÓNS METODOLÓXICAS

- Para darlle continuidade ao traballo realizado nas etapas educativas anteriores, será precisa unha actualización metodolóxica que favoreza a innovación na aula e o desenvolvemento de metodoloxías activas e participativas.
- Contextualizar os procesos, estruturas e acontecementos históricos máis relevantes, identificando os elementos que contribuíron a configurar os trazos actuais de Galicia e España.
- Potenciar unha análise histórica, recoñecendo a multicausalidade na xénese dos procesos de evolución e cambio na historia de España e nos conflitos sociais e políticos.
- Favorecer a transformación da información en coñecemento, a través da selección e interpretación de contidos procedentes de diversas fontes, propiciando a elaboración de explicacións históricas rigorosas e coherentes.
- Producir e interpretar informacións sobre aspectos cuantitativos e espaciais.
- Promover a participación do alumnado en debates sobre temas seleccionados en función da súa potencialidade crítica para a comprensión de problemas socialmente relevantes, utilizando as normas do intercambio comunicativo.
- Elaboración de traballos de investigación no contorno sobre algún momento destacado da historia contemporánea, establecendo conexións cos marcos galego, español e europeo.
- Utilizar técnicas básicas de indagación e explicación histórica, para entender a provisionalidade de todo coñecemento, e ensinar a pensar historicamente.
- Utilizar actividades de carácter interdisciplinario en que prime o traballo en grupo e a colaboración na resolución de problemas.
- Utilizar as tecnoloxías da información e da comunicación como instrumentos que reforzan a comunicación interpersoal e o traballo cooperativo, así como a relación con contornos físicos e sociais máis amplos, ademais de practicar o manexo crítico e selectivo da información que proporcionan.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN UTILIZAR

- a) Libros de texto recomendado da editorial Baía Consorcio Galego (C.E.G).
- b) A referencia en internet da CIUG e outras que poidan resultar de interese.
- c) Material e presentacións de elaboración propia.
- d) A Aula Virtual da materia.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN E A CUALIFICACIÓN

7.1. CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Contidos	Criterios de avaliación
Bloque 0: Como se escribe a Historia. Criterios comúns.	
HE-B0.1-Método histórico. Fontes e perspectivas.	HE-B0.1-Localizar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas) en bibliotecas, internet, etc., e extraer información salientable sobre o tratado, valorando criticamente a súa fiabilidade.
HE-B0.2-Análise e comentario de fontes.	HE-B0.2-Elaborar mapas e liñas de tempo, localizando as fontes adecuadas, utilizando os datos proporcionados ou servíndose dos coñecementos xa adquiridos.
HE-B0.3-Utilidade das fontes.	HE-B0.3-Comentar e interpretar fontes primarias (históricas) e secundarias (historiográficas), relacionando a súa información cos coñecementos previos.
HE-B0.4-Mapas e liñas do tempo.	HE-B0.4-Recoñecer a utilidade das fontes para o/a historiador/a, á parte da súa fiabilidade.
Bloque 1: A Península Ibérica desde os primeiros humanos ata a desaparición da monarquía Visigoda (711)	
HE-B1.1-Da prehistoria á monarquía visigoda: prehistoria (evolución do Paleolítico ao Neolítico; pintura cantábrica e levantina; importancia da metalurxia); configuración das áreas celta e ibérica (Tartesos, indoeuropeos e colonizadores orientais; cultura castrexa); Hispania romana (conquista e romanización da Península; legado cultural romano; exemplo galego); monarquía visigoda (ruralización	HE-B1.1-Explicar as características dos principais feitos e procesos históricos da Península Ibérica desde a prehistoria ata a desaparición da monarquía visigoda, e identificar as súas causas e consecuencias.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

da economía; poder da Igrexa e a nobreza).	
Bloque 2: A Idade Media: tres culturas e un mapa político en constante cambio (711-1474)	
HE-B2.1-Al-Andalus: conquista musulmá da Península; evolución política de Al-Andalus; revitalización económica e urbana; estrutura social; relixión, cultura e arte.	HE-B2.1-Explicar a evolución dos territorios musulmáns na Península, describindo as súas etapas políticas e os cambios económicos, sociais e culturais que introduciron.
HE-B2.2-Os reinos cristiáns do século XIII ao XV: evolución política; nacemento das Cortes. Os reinos cristiáns na baixa Idade Media (séculos XIV e XV): diferente evolución e organización política das coroas de Castela, Aragón e Navarra. Proceso de reconquista e repoboación.	HE-B2.2-Explicar a evolución e configuración política dos reinos cristiáns, en relación co proceso de reconquista e o concepto patrimonial da monarquía.
HE-B2.3-Os reinos cristiáns na Idade Media: réxime señorial e sociedade estamental. Tensións sociais.	HE-B2.3-Diferenciar as tres grandes fases da evolución económica dos reinos cristiáns durante toda a Idade Media (estancamento, expansión e crise), e sinalar os seus factores e as súas características.
HE-B2.4-Os reinos cristiáns na Idade Media: do estancamento á expansión económica. Crises agraria e demográfica.	HE-B2.4-Analizar a estrutura social dos reinos cristiáns e describir o réxime señorial e as características da sociedade estamental.
HE-B2.5-O Camiño de Santiago. Unha cultura plural: cristiáns, musulmáns e xudeus. Manifestacións artísticas.	HE-B2.5-Describir as relacións culturais de cristiáns, musulmáns e xudeus, e especificar as súas colaboracións e as influencias mutuas.
Bloque 3: A formación da monarquía hispánica e a súa expansión mundial (1474-1700)	
HE-B3.1-Os Reis Católicos: unión dinástica de Castela e Aragón; reorganización do Estado; política relixiosa; conquista de Granada; descuberta de América; incorporación de Navarra; relacións con Portugal.	HE-B3.1-Analizar o reinado dos Reis Católicos como unha etapa de transición entre a Idade Media e a Idade Moderna, e identificar as reminiscencias medievais e os feitos salientables que abren o camiño á modernidade.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B3.2-Auxe do Imperio no século XVI: dominios de Carlos I e de Filipe II; modelo político dos Austrias; conflitos internos; conflitos relixiosos no seo do Imperio; conflitos exteriores; exploración e colonización de América e do Pacífico; política económica respecto a América; a revolución dos prezos e o custo do Imperio.	HE-B3.2-Explicar a evolución e a expansión da monarquía hispánica durante o século XVI, diferenciando os reinados de Carlos I e Filipe II.
HE-B3.3-Crise e decadencia do Imperio no século XVII: os validos; expulsión dos mouriscos; proxectos de reforma de Olivares; guerra dos Trinta Anos e perda da hexemonía en Europa en favor de Francia; rebelións de Cataluña e Portugal en 1640; Carlos II e o problema sucesorio; crise demográfica e económica.	HE-B3.3-Explicar as causas e as consecuencias da decadencia da monarquía hispánica no século XVII, relacionando os problemas internos, a política exterior e a crise económica e demográfica.
HE-B3.4-Século de Ouro español: do Humanismo á Contrarreforma; Renacemento e Barroco na literatura e na arte.	HE-B3.4-Recoñecer as grandes achegas culturais e artísticas do Século de Ouro español, extraendo información de interese en fontes primarias e secundarias (en bibliotecas, internet, etc.).
Bloque 4: España na órbita francesa: o reformismo dos primeiros Borbóns (1700-1788)	
HE-B4.1-Cambio dinástico e Guerra de Sucesión: unha contenda civil e europea; a Paz de Utrecht e o novo equilibrio europeo; os pactos de familia con Francia.	HE-B4.1-Analizar a Guerra de Sucesión española como contenda civil e europea, e explicar as súas consecuencias para a política exterior española e a nova orde internacional.
HE-B4.2-Reformas institucionais: novo modelo de Estado; Administración en América; Facenda Real; relacións Igrexa-Estado.	HE-B4.2-Describir as características do novo modelo de Estado, especificando o alcance das reformas promovidas polos primeiros monarcas da dinastía borbónica.
HE-B4.3-Economía e política económica: recuperación demográfica; problemas da agricultura, a industria e o comercio; liberalización do comercio con América.	HE-B4.3-Comentar a situación inicial dos sectores económicos, detallando os cambios introducidos e os obxectivos da nova política económica.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B4.4-Engalaxe económica de Cataluña. Estancamento económico de Galicia.	HE-B4.4-Explicar a engalaxe económica de Cataluña, en comparación coa evolución económica do resto de España.
HE-B4.5-A Ilustración en España e Galicia: proxectistas, anovadores e ilustrados; despotismo ilustrado; novo concepto de educación; Sociedades Económicas de Amigos do País; prensa periódica.	HE-B4.5-Expor os conceptos fundamentais do pensamento ilustrado, identificando as súas vías de difusión.
Bloque 5: A crise do Antigo Réxime (1788-1833): Liberalismo fronte a Absolutismo	
HE-B5.1-Impacto da Revolución Francesa: relacións entre España e Francia; Guerra da Independencia.	HE-B5.1-Analizar as relacións entre España e Francia desde a Revolución Francesa ata a Guerra da Independencia, e especificar en cada fase os principais acontecementos e as súas repercusións para España.
HE-B5.2-Primeiro intento de revolución liberal, Cortes de Cádiz e Constitución de 1812.	HE-B5.2-Comentar o labor lexislador das Cortes de Cádiz, en relación co ideario do liberalismo.
HE-B5.3-Reinado de Fernando VII: restauración do absolutismo; trienio liberal; reacción absolutista.	HE-B5.3-Describir as fases do reinado de Fernando VII, e explicar os principais feitos de cada unha.
HE-B5.4-Emancipación da América española: protagonismo crioulo; fases do proceso; repercusións para España.	HE-B5.4-Explicar o proceso de independencia das colonias americanas, diferenciando as súas causas e as súas fases, así como as repercusións económicas para España.
HE-B5.5-A obra de Goya como testemuño da época.	HE-B5.5-Relacionar as pinturas e os gravados de Goya cos acontecementos deste período, e identificar nelas o reflexo da situación e os feitos contemporáneos.
Bloque 6: A conflitiva construción do Estado liberal (1833-1874)	
HE-B6.1-O carlismo como derradeiro bastión absolutista: ideario e apoios sociais; as dúas primeiras guerras carlistas.	HE-B6.1-Describir o fenómeno do carlismo como resistencia absolutista fronte á revolución liberal, analizando os seus compoñentes ideolóxicos, as

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

	súas bases sociais, a súa evolución no tempo e as súas consecuencias.
HE-B6.2-Triunfo e consolidación do liberalismo no reinado de Isabel II: primeiros partidos políticos; protagonismo político dos militares; lexislación económica de signo liberal; nova sociedade de clases.	HE-B6.2-Analizar a transición definitiva do Antigo Réxime ao réxime liberal burgués durante o reinado de Isabel II, explicar o protagonismo dos militares e especificando os cambios políticos, económicos e sociais.
HE-B6.3-Proceso constitucional.	HE-B6.3-Explicar o proceso constitucional durante o reinado de Isabel II, en relación coas correntes ideolóxicas dentro do liberalismo e a súa loita polo poder.
HE-B6.4-Sexenio Democrático: revolución de 1868 e caída da monarquía isabelina; procura de alternativas políticas e monarquía de Amadeo I; primeira República; guerra de Cuba, terceira guerra carlista e insurrección cantonal.	HE-B6.4-Explicar o Sexenio Democrático como período de procura de alternativas democráticas á monarquía isabelina, especificando os grandes conflitos internos e externos que desestabilizaron o país.
HE-B6.5-Inicios do movemento obreiro español: condicións de vida da poboación obreira e labrega; a Asociación Internacional de Traballadores e o xurdimento das correntes anarquista e socialista.	HE-B6.5-Describir as condicións de vida das clases traballadoras e os inicios do movemento obreiro en España, en relación co desenvolvemento do movemento obreiro internacional.
Bloque 7: A Restauración Borbónica: implantación e afianzamento dun novo sistema político (1874-1902)	
HE-B7.1-Teoría e realidade do sistema canovista: inspiración no modelo inglés; a Constitución de 1876 e o bipartidismo; quenda de partidos, caciquismo e fraude electoral.	HE-B7.1-Explicar o sistema político da Restauración, distinguindo a súa teoría e o seu funcionamento real.
HE-B7.2-Oposición ao sistema: catalanismo, nacionalismo vasco, rexionalismo galego e movemento obreiro.	HE-B7.2-Analizar os movementos políticos e sociais excluídos do sistema, especificando a súa evolución durante o período estudado.
HE-B7.3-Éxitos políticos: estabilidade e consolidación do poder civil; liquidación do problema carlista; solución temporal do problema de	HE-B7.3-Describir os principais logros do reinado de Afonso XII e a rexencia de María Cristina, inferindo as súas repercusións na consolidación do novo

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

Cuba.	sistema político.
HE-B7.4-Perda das derradeiras colonias e crise de 1898: guerra de Cuba e con Estados Unidos; Tratado de París; rexeneracionismo.	HE-B7.4-Explicar o desastre colonial e a crise do 98, identificando as súas causas e as súas consecuencias.
Bloque 8: Continuidade e transformacións económicas no século XIX: un desenvolvemento insuficiente	
HE-B8.1-Lento crecemento da poboación: mantemento dun réxime demográfico antigo; excepción de Cataluña.	HE-B8.1-Explicar a evolución demográfica de España ao longo do século XIX, comparando o crecemento da poboación española no seu conxunto co de Cataluña e o dos países máis avanzados de Europa.
HE-B8.2-Economía española no XIX: agricultura protexida e estancada (efectos das desamortizacións; baixos rendementos); deficiente industrialización (industria téxtil catalá, siderurxia e a minaría); dificultades dos transportes (condicionamentos xeográficos; rede de ferrocarrís); comercio (proteccionismo fronte a librecambismo); finanzas (a peseta como unidade monetaria; desenvolvemento da banca moderna; problemas da Facenda; investimentos estranxeiros. O caso galego.	HE-B8.2-Analizar os sectores económicos e especificar a situación herdada, as transformacións de signo liberal e as consecuencias que se derivan delas.
Bloque 9: A crise do sistema da Restauración e a caída da monarquía (1902-1931)	
HE-B9.1-Intentos de modernización do sistema: revisionismo político dos primeiros gobernos de Afonso XIII; oposición de republicanos e nacionalistas cataláns, vascos, galegos e andaluces.	HE-B9.1-Relacionar o rexeneracionismo xurdido da crise do 98 co revisionismo político dos primeiros gobernos, e especificar as súas actuacións máis importantes.
HE-B9.2-Quebra do sistema: impacto dos acontecementos exteriores (intervención en Marrocos; I Guerra Mundial; Revolución Rusa); crecente axitación social (Semana Tráxica de Barcelona; crise xeral de	HE-B9.2-Analizar as causas da quebra do sistema político da Restauración e identificar os factores internos e os externos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

1917; "trienio bolchevique" en Andalucía).	
HE-B9.3-Ditadura de Primo de Rivera: directorio militar e directorio civil; remate da guerra de Marrocos; caída da ditadura; afundimento da monarquía.	HE-B9.3-Explicar a ditadura de Primo de Rivera como solución autoritaria á crise do sistema, e describir as súas características, etapas e actuacións.
HE-B9.4-Crecemento económico e cambios demográficos no primeiro terzo do século: efectos da Guerra Mundial na economía española; intervencionismo estatal da ditadura; transición ao réxime demográfico moderno; movementos migratorios; transvasamento de poboación da agricultura á industria.	HE-B9.4-Explicar a evolución económica e demográfica no primeiro terzo do século XX, en relación coa situación herdada do século XIX.
Bloque 10: A II República. A Guerra Civil nun contexto de crise internacional (1931-1939)	
HE-B10.1-A II República como solución democrática ao afundimento do sistema da Restauración.	HE-B10.1-Explicar a II República como solución democrática ao afundimento do sistema político da Restauración, enmarcándoa no contexto internacional de crise económica e conflitividade social.
HE-B10.2-Evolución política durante a II República: bienio reformista (Constitución de 1931; política de reformas; Estatuto de Cataluña; forzas de oposición á República); bienio radical-cedista (política restauradora e radicalización popular; revolución de Asturias); Fronte Popular (primeiras actuacións do Goberno; preparación do golpe militar).	HE-B10.2-Diferenciar as etapas da República ata o comezo da Guerra Civil, especificando os feitos e as actuacións principais en cada unha.
HE-B10.3-Guerra Civil: sublevación e desenvolvemento da guerra; dimensión internacional do conflito; evolución das dúas zonas; consecuencias da guerra.	HE-B10.3-Analizar a Guerra Civil, identificando as súas causas e as consecuencias, a intervención internacional e o curso dos acontecementos nas dúas zonas.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B10.4-Idade de Prata da cultura española: da xeración do 98 á do 36.	HE-B10.4-Valorar a importancia da Idade de Prata da cultura española, e expor as achegas das xeracións e das figuras máis representativas.
Bloque 11: A ditadura franquista (1939-1975)	
HE-B11.1-Características e evolución do franquismo: postguerra (grupos ideolóxicos e apoios sociais do franquismo; oscilantes relacións co exterior; configuración política do novo Estado; represión política; autarquía económica); anos do "desenvolvemento" (plans de desenvolvemento e o crecemento económico; transformacións sociais; reafirmación política do réxime; política exterior; crecente oposición ao franquismo); fin do franquismo (inestabilidade política; dificultades exteriores; efectos da crise económica internacional de 1973).	HE-B11.1-Analizar as características do franquismo e a súa evolución no tempo e especificar as transformacións políticas, económicas e sociais que se produciron, en relación coa cambiante situación internacional.
HE-B11.2-Cultura española durante o franquismo: cultura oficial; cultura do exilio; cultura interior á marxe do sistema.	HE-B11.2-Describir a diversidade cultural do período, distinguindo as súas manifestacións.
Bloque 12: Normalización democrática de España e integración en Europa (desde 1975)	
HE-B12.1-Transición á democracia: crise económica mundial; alternativas políticas ao franquismo, continuísmo, reforma ou ruptura; o papel do Rei; a lei para a reforma política; primeiras eleccións democráticas.	HE-B12.1-Describir as dificultades da transición á democracia desde o franquismo nun contexto de crise económica, e explicar as medidas que permitiron a celebración das primeiras eleccións democráticas.
HE-B12.2-Período constituínte: Pactos da Moncloa; preautonomías de Cataluña e o País Vasco; Constitución de 1978 e Estado das autonomías. O caso de Galicia.	HE-B12.2-Characterizar o novo modelo de Estado democrático establecido na Constitución de 1978, especificando as actuacións previas encamiñadas a alcanzar o máis amplo acordo social e político.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

HE-B12.3-Gobiernos constitucionais: problema do terrorismo; golpe de Estado frustrado de 1981; ingreso na OTAN; plena integración en Europa.	HE-B12.3-Analizar a evolución económica, social e política de España desde o primeiro Goberno constitucional de 1979 ata a aguda crise económica iniciada en 2008, sinalando as ameazas máis salientables ás que se enfronta e os efectos da plena integración en Europa.
HE-B12.4-Papel de España no mundo actual.	HE-B12.4-Resumir o papel de España no mundo actual, especificando a súa posición na Unión Europea e as súas relacións con outros ámbitos xeopolíticos.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

7.2. PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Procedementos	Instrumentos
A) Probas escritas Como mínimo catro no curso. Nestas probas terase en conta a asimilación de conceptos e manexo de competencias.	Os exames escritos toman forma de probas de carácter aberto, nas que o alumnado debe construír as respostas ás preguntas. Todas as probas escritas seguirán o modelo establecido na ABAU. Utilizarase como instrumentos de avaliación os estándares de aprendizaxe avaliábles.
B) Análise das producións do alumnado De carácter voluntario, servirán para revisar e guiar o proceso de ensino e aprendizaxe.	Elaboración de esquemas e composicións . Ademais de empregar os estándares de aprendizaxe avaliábles, para todos os formatos deséñanse rúbricas ou listas de control para a súa avaliación.
C) Observación directa e intercambios orais co alumnado Aportan información imprescindible para a docente sobre o grao de aprendizaxe dos contidos, ademais de promover a expresión oral e a interacción intergrupar. Formato oportuno para os debates e as conclusións de unidades temáticas.	Adquiren forma de preguntas directas e individuais ou de postas en común e debates de carácter grupal.

7.3. CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

Os anteriores procedementos e instrumentos de avaliación computarán para a cualificación de cada **avaliación trimestral** da seguinte maneira:

- a) **Probas escritas**: cun peso de **90%** na cualificación.
- b) **Producións do alumnado**: cun peso do **10%** da cualificación.

A **nota final** do curso será a media aritmética das tres avaliacións. Para poder proceder a esta media será necesario obter unha nota mínima dun 3 en cada unha das avaliacións trimestrais. O alumno ou alumna acadará o aprobado se obtén un unha nota final igual ou superior a 5.

No caso de que unha ou máis avaliacións trimestrais estean suspensas, o estudante poderá **recuperala/s** no mes de **maio**:

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

- 1) O alumnado que só teña unha avaliación suspensa poderá recuperar soamente esa avaliación cun exame escrito. Se consegue o aprobado nese exame, procederase a realizar a media aritmética coas outras avaliacións aprobadas.
- 2) O alumnado que teña dúas ou as tres avaliacións suspensas poderá recuperar toda a materia do curso nun único exame escrito. A nota final será a nota acadada nese exame.

No mes de **xuño**, terá lugar unha **proba extraordinaria** para aqueles alumnos e alumnas que non tiveran superada a materia en maio. Dita proba consistirá na realización dun exame escrito sobre todos os contidos da materia e o alumno ou alumna aprobará se consegue unha nota igual ou superior a 5.

As datas das diferentes probas escritas fixaranse coa debida antelación ou ben ao principio de curso ou ben ao comezo de cada unha das avaliacións. Sendo probas fixadas con antelación suficiente e estando debidamente informados os alumnos das datas nas que se realizarán, de faltar un alumno a unha proba escrita terá ocasión de facela sempre e cando xustifique a falta de asistencia cun xustificante de carácter oficial (xustificante de asistencia a consultas, revisións médicas ou por ingreso hospitalario, asinado polo facultativo ou no seu defecto co selo do centro de saúde/clínica/hospital, de asistencia a exames oficiais fóra do centro, ... etc.). Neste caso e xustificada debidamente a falta de asistencia, o alumno ou alumna examínase no momento en que se reincorpore ás clases, mediante unha proba escrita.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

O seguimento e valoración do noso traballo será levado a cabo segundo os seguintes indicadores de logro:

- Identifica na programación obxectivos, contidos, criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe adaptados ás características do grupo de alumnos aos que vai dirixida a programación. Describe as medidas para atender tanto os alumnos cun ritmo máis lento de aprendizaxe coma os que presentan un ritmo máis rápido.
- Emprega materiais variados en canto a soporte (impreso, audiovisual, informático) e en canto a tipo de texto (continuo, descontinuo).
- Emprega materiais adecuados para favorecer o desenvolvemento das competencias clave e a transferencia das aprendizaxes do contorno escolar ao sociofamiliar e profesional.
- Estimula tanto o pensamento lóxico (vertical) coma o pensamento creativo (lateral).
- Fomenta, a través da súa propia conduta e as súas propostas de experiencias de

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

ensino-aprendizaxe, a educación en valores.

- Favorece a participación activa do alumno para estimular a implicación na construción das súas propias aprendizaxes.
- Enfronta o alumno coa resolución de problemas complexos da vida cotiá que esixen aplicar de forma conxunta os coñecementos adquiridos.
- Establece canles de cooperación efectiva coas familias para o desenvolvemento da educación en valores e no establecemento de pautas de lectura, estudo e esforzo na casa, condicións para favorecer a iniciativa e autonomía persoal.
- Propón actividades que estimulen as distintas fases do proceso de construción dos contidos (identificación de coñecementos previos, presentación, desenvolvemento, profundamente, síntese).
- Dálles resposta aos distintos tipos de intereses, necesidades e capacidades dos alumnos.
- Orienta as actividades ao desenvolvemento de capacidades e competencias, tendo en conta que os contidos non son o eixe exclusivo das tarefas de planificación senón un elemento máis do proceso.
- Estimula a propia actividade construtiva do alumno superando a énfase na actividade do profesor e o seu protagonismo.

A avaliación do proceso de ensino terá un carácter formativo, orientado a facilitar a toma de decisións para introducir as modificacións oportunas que nos permitan a mellora do proceso de xeito continuo. Con iso pretendemos unha avaliación que contribúa a garantir a calidade e eficacia do proceso educativo. Todos estes logros e dificultades que se atoparon serán recollidos na Memoria Final do curso, xunto coas correspondentes Propostas de Mellora de cara a que, cada curso escolar, a práctica docente aumente o nivel de calidade.

9. DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Nos diferentes niveis da ESO realizarase unha avaliación inicial (coñecementos básicos, comprensión oral e lectora, ritmo de traballo, entre outros aspectos). Os procedementos empregados serán actividades orais e escritas nas primeiras sesións de clases. Os resultados reflectiranse nas actas de avaliación inicial do centro, o comentado por parte de todo o profesorado do grupo e recollido nestas sesións de avaliación, servirán para deseñar a atención individualizada, así como para valorar e adaptarse ao nivel xeral de coñecementos do grupo.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO**10. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE**

A secuencia de actividades que configuran as unidades didácticas reflexa medidas de adaptación á diversidade:

- a) No seu deseño e secuenciación ao longo do curso, coidando unha introdución pautada e progresiva dos conceptos e competencias e o seu tratamento recorrente, trazando unha ruta flexible que pode adaptarse aos diferentes ritmos e necesidades.
- b) Contando con actividades de reforzo e ampliación en cada unidade. Máis aló das estratexias específicas de atención ao ACNEAE e prevendo diferentes ritmos de aprendizaxe e dificultades no desenvolvemento do traballo na aula, elabórase unha batería de actividades adaptadas ás diferentes necesidades de aprendizaxe identificadas no alumando.

11. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS

Os temas transversais están presentes no desenvolvemento de todas as materias do Departamento. Entre eles cabe salientar:

- A educación para a igualdade
- A educación en e para a paz
- A educación para o desenvolvemento sostible

A todos eles farase referencia explícita e sistemática durante as clases e estarán presentes no deseño das actividades e traballos de investigación.

Así mesmo, os elementos transversais indicados na lexislación (Art. 6 do RD 1105/2014), traballaranse con actividades específicas: a comprensión lectora (a), a expresión oral e escrita (b), a comunicación audiovisual (c), as tecnoloxías da información e a comunicación (d), o emprendedurismo (e), a educación cívica e constitucional (f) e educación cívica.

12. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

Dende o Departamento contemplamos a posibilidade de facer actividades conxuntas con outros seminarios de modo que a aprendizaxe, para os alumnos, sexa un proceso multidisciplinar.

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

Asemade o Departamento colaborará coa Biblioteca na organización das distintas conmemoracións.

As materias do Departamento promoven a lectura, acorde co Plan lector do centro, dando acceso a diversos textos, artigos, revistas e libros na biblioteca do Departamento de Xeografía e Historia, dos que se seleccionarán fragmentos para analizar e comentar.

Ademais, por medio da Aula Virtual, recomendaranse diversas lecturas relacionadas cos contidos. Ofreceranse tamén listas bibliográficas e páxinas *web* de consulta para a realización de traballos e elaboracións.

Ademais destas actividades, integradas na metodoloxía da aula, contemplamos outras de carácter puntual, sempre relacionadas co curriculum da materia, como son:

- a) **Saídas escolares.** A súa realización está suxeita ás propostas do centro e do Departamento. En calquera caso, serán formuladas á Vicedirección co fin de ser aprobadas no Consello Escolar con antelación suficiente.
- b) Tamén se prevé a realización de diversas **actividades** como coloquios, exposicións ou actos, en relación á nosa participación nos distintos **plans e proxectos do centro**. Estaremos en contacto con museos, fundacións e gabinetes didácticos para consultar a oferta que poida favorecer ou completar calquera aspecto da educación histórica.

13. MECANISMOS DE REVISIÓN, DE AVALIACIÓN E DE MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

Cada curso escolar tratamos de perfilar, no sentido de axustar, modificar, rectificar... os distintos aspectos recollidos na programación do departamento. Para iso, o procedemento seguido pola xefa do Departamento non é outro que o de contribuír á coordinación e seguimento das accións vinculadas co Departamento, e seguir, na medida das posibilidades, as indicacións de todos os membros tanto a través das reunións como das memorias e reflexións de cada docente ao fin de cada trimestre e a fin de curso.

Igualmente, cada curso escolar, a programación é remitida pola xefatura de estudos ao respectivo servizo de inspección que, en último termo, vela polo cumprimento dos indicadores da respectiva programación. O Departamento propón o uso dunha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto; esta pódese realizar ao final de cada trimestre, para así poder recoller as melloras no seguinte. Esta ferramenta descríbese a continuación:

HISTORIA DE ESPAÑA 2º BACHARELATO

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR	A MELLORAR	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos da unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Portfolio de evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención á diversidade			
Interdisciplinariedade			